

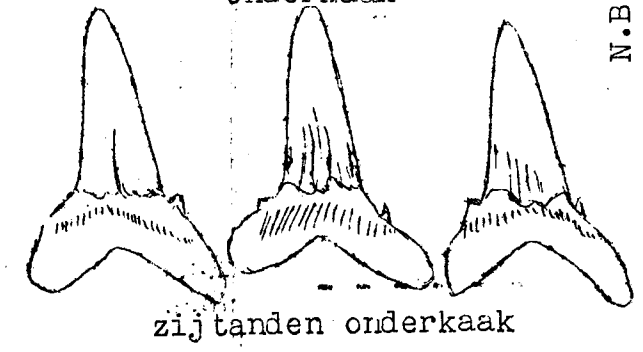
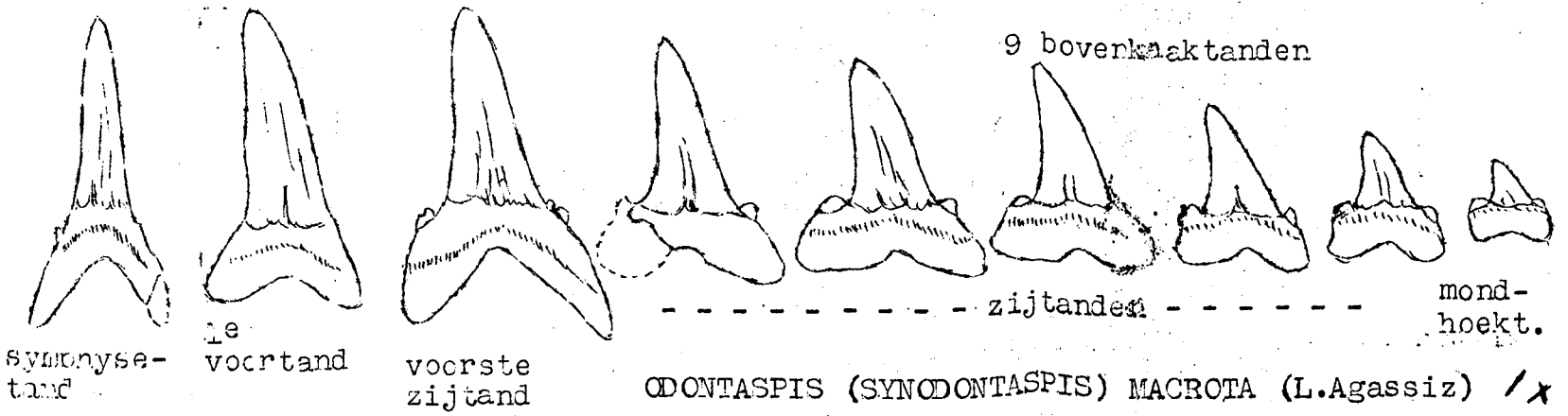
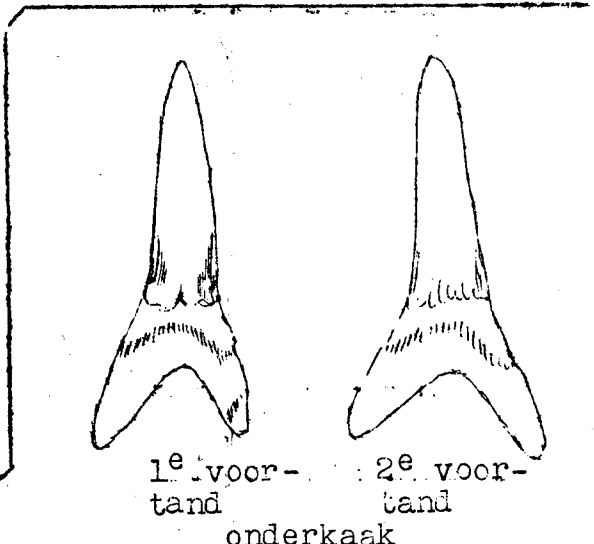
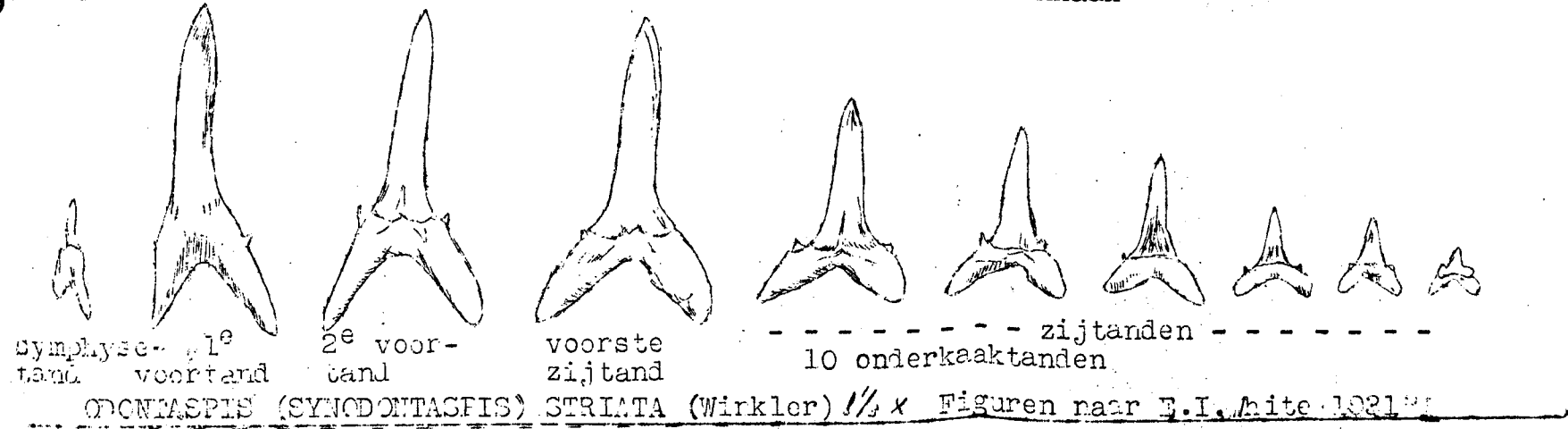
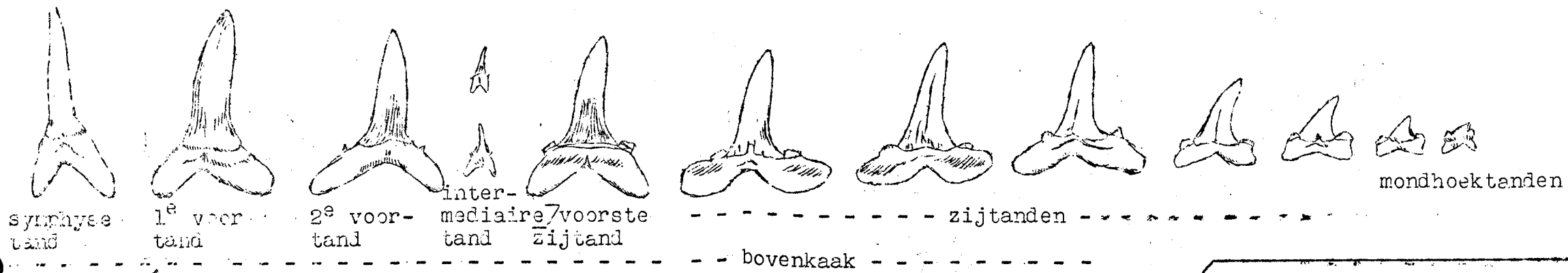
Odontaspis macrota (Ag.) en Odontaspis striata (Winkler)

door Maarten van den Bosch

In een van de vorige nummers van Selachii werd eens beloofd om iets over de twee bovengenoemde soorten te schrijven. Beide soorten komen algemeen voor in het Eoceen. Aan deze twee soorten is een interessant probleem verbonden.

Agassiz (1844) beschreef de soort voor het eerst als Otodus macrotus. In hetzelfde boek beschreef hij ook een soort Lamna elegans; het zijn de voortanden van Odontaspis macrota. Agassiz beelde echter alleen grote tanden als Otodus macrotus en Lamna elegans af. Dus geen kleine tanden.

30 jaar later schreef Winkler (1874) over het Heersien. Hij vond hier 'Otodus macrotus' en een veel kleinere soort die er veel op leek. Deze kleinere soort had een aantal ribbeltjes op de binnenzijde van de kroon. Dat had 'O. macrotus' ook wel, maar veel minder duidelijk. Hij noemde de kleinere soort dan ook Otodus striatus. Leriche (1902, 1905, 1906) is het hier echter niet mee eens. Hij neemt Otodus striatus op als synoniem van Odontaspis macrota. (Otodus werd toen in het geval waar het Odontaspis betreft niet meer gebruikt.) Hij geeft echter geen figuren van deze soort . . . . Weer anderen, o.a. Priem, nemen Odontaspis macrota en O. striata als aparte soorten. Zij beelden dan voor beide soorten kleine tanden af waar absoluut geen verschil tussen is en die sprekend lijken op O. striata. . . . Men heeft dus nog nooit concrete verschillen kunnen aantonen tussen de twee soorten. Behalve Winkler dan. Totdat in 1931 White met zijn boek over het Engelse Eoceen uitkwam. Hij geeft een volledige reconstructie van 'Odontaspis (Synodontaspis) macrota praemut. striata'. Hij maakt van O. striata dus een mut. van O. macrota, evenals v.d. Geyn 1937. Nu is het verschil tussen de twee soorten wel aangetoond. Maar Leriche gaat nog op de oude voet door. Hij beschrijft zelfs in 1942 een

N.B. Alleen de buitenzijde is afgebeeld !

soort Odontaspis macrota praemut. striata ver. semistriata. Duidelijk een andere soort maar waarom zo'n ingewikkelde naam! In hetzelfde boek beschrijft hij nog steeds O.striata als O.macrota. Hij beschrijft ook O.striata, maar de tand die hij afbeeldt lijkt niet op de figuren die Winkler (type) en White afbeelden. Dat is allemaal om het makkelijk te maken.

Op bijgaande plaat zijn de verschillende typen tanden van de twee soorten afgebeeld. O.striata is overgenomen uit E.I.White, The Vertebrate faunas of the English Eocene. O.macrota is eigen fabrikaat naar tanden uit het Eoceen van Bambrugge, België.

Over de stratigrafie en verspreiding van O.macrota en O.striata is mij niet veel bekend. Het is mij wel duidelijk dat Odontaspis striata door het gehele Eoceen voorkomt en ook nog wel in het bovenste Palaeoceen. De soort heeft zijn bloeitijd tijdens het Ypresien (Cuisien) (onder-Eoceen). De soort wordt gevonden over de gehele wereld. Maar vele opgaven berusten op foute determinaties. Odontaspis macrota komt veel voor in het Lutetien (Midden-Eoceen) en wordt in het Boven-Eoceen iets algemener, terwijl O.striata dan zeldzamer wordt. De soort schijnt speciaal op het Noordelijk halfrond geleefd te hebben, en wel ten Noorden van de Middellandse zee. Naar het Noorden wordt de soort algemener (België, Nederland, Duitsland). De soort heeft dus een overwegend Noordelijker verspreiding gehad dan O.striata. Over de verspreiding ten Noorden van bovengenoemde landen is mij niets bekend.

Ook u kunt donateur van het HGK worden of een abonnement nemen op Selachii.
Slechts f 1,50 per jaar. - Te storten op giro 472706 t.n.v. de penn. van afd. Haag 5 der NJN, met vermelding 'HGK'.